

Ansvarsfulla handlingar för fungerande och trygga förbindelser

Ansvarsrapport 2021

Innehållsförteckning

Ledningens översikt.....	3
Ansvarsfullhet inom Traficom.....	4
Transport- och kommunikationsverket Traficoms roll i samhället.....	5
Ansvarsledning.....	6
Ansvarsfullhetens begrepp och hur rapporten utarbetades.....	7
Traficoms mål för hållbar utveckling.....	8
 Handavtryck.....	 9
Hälsa och välmående.....	10
Hållbar infrastruktur	16
Hållbara städer	20
Klimatgärningar.....	24
 Fotavtryck.....	 30
Välmående personal	31
Renoverade lokaler.....	33
Ansvarsfulla upphandlingar	34

Ledningens översikt

I Transport- och kommunikationsverket Traficom:s första ansvarsrapport berättar vi om våra mål för hållbar utveckling och hur vi i praktiken främjar dem.

Hos oss grundar sig ansvarsfullhet på vår verksamhetsstrategi, som fastställer att vår uppgift är att sörja för vår livsviktiga miljö, möjliggöra innovativa tjänster, samt garantera fungerande och trygga förbindelser. Även kommunikationsministeriets anvisningar och lagstiftningen för förvaltningsområdet förpliktar oss att ta hänsyn till ansvar.

Ramarna för denna ansvarsrapport grundar sig på målen för hållbar utveckling enligt FN:s handlingsplan Agenda 2030. Vi valde som mål de saker som vi genom vår egen verksamhet kan påverka mest. Förvisso berör också många andra av FN:s mål för hållbar utveckling vår verksamhet, varför det är viktigt för oss att främja målen för hållbar utveckling tillsammans inom vårt förvaltningsområde och med våra intressentgrupper.

Vet ni inom hur många olika områden Traficom genom ansvarsfull verksamhet främjar hållbar utveckling? Hos oss arbetar över 900 yrkesmänniskor inom transport och kommunikation, som varje dag arbetar för Finlands bästa. Våra uppgifter omfattar myndighetsuppdrag

inom vägtrafik, luftfart, sjöfart, spårvägstrafik, kommunikation och cybersäkerhet. Vi är verksamma runtom landet på 15 orter. Dessutom främjar vi Finlands intressen internationellt i olika forum.

Ansvar innebär handlingar. De av FN:s mål för hållbar utveckling vi valt har att göra med säkerhet inom transport och kommunikation, hållbar infrastruktur, hållbara städer och gemenskaper samt klimatgärningar.

Genom vårt arbete tryggar vi en miljö där man kan leva och verka från generation till generation. Vi säkrar för vår del att trafiken och kommunikationen fungerar och är trygg. Vi främjar öppen konkurrens för att se till att det på transport- och kommunikationsmarknaden uppstår människocentrerade, hållbara och förmånliga tjänster. På så sätt kan människor, data och gods röra sig smidigt, säkert och hållbart.

Vi tar ansvar för vår framtid och miljö. Genom våra åtgärder stöder vi Finlands förmåga att uppnå sina klimatmål och bli föregångare inom utvecklingen av koldioxidfri transport och kommunikation.

Denna rapport handlar om ansvarsfullhet i vår verksamhet. Den hjälper oss också att identifiera vårt koldioxidavtryck och se till att vi

genom vårt arbete stärker hållbar utveckling.

Vår personal spelar en viktig roll i verkställandet av ansvarsfullhet. Traficom:s anställda är intresserade av ansvar, och vår personal har aktivt deltagit i att skapa innehållet i denna ansvarsrapport. Läs om vad de tycker om ansvar.

Tack till alla för allt arbete hittills. Vi fortsätter utveckla ett ansvarsfullt Finland och framtida lösningar tillsammans med vår personal och våra intressentgrupper.

Kirsi Karlamaa
generaldirektör

Ansvarsfullhet inom Traficom

Transport- och kommunikationsverket

Traficoms roll i samhället

Traficom är en ansvarsfull och dynamisk expert inom trafik, transport och kommunikation och vår uppgift är att

säkerställa fungerande och trygga förbindelser och tjänster inom transport och kommunikation

förutse förändringar och stöda utvecklingen av informationssamhället och transportsystemet

sörja för en hållbar utveckling av lösningarna inom transport och kommunikation

stöda uppkomsten av innovativa tjänster och

producera information som stöd för beslutsfattandet och konsumenternas val.

Ansvarsledning

Inom Traficom grundar sig verkets ansvarsarbete på resultatavtalet mellan Kommunikationsministeriet och Transport- och Kommunikationsverket och målen som ställts upp för ämbetsverket i avtalet, samt på ämbetsverkets strategi, som har målet att sörja för vår livsviktiga miljö, möjliggöra innovativa tjänster, samt garantera fungerande och trygga förbindelser.

Ansvarsmålen som ämbetsverket främjar genom sin egen verksamhet är nära kopplade till ämbetsverkets samhälleliga strategiska effektmål och resultatavtalsmål.

Generaldirektören leder ämbetsverkets verksamhet med stöd av ledningsgruppen och sina närmaste underordnade. Till ämbetsverkets ledningsgrupp hör generaldirektören, överdirektörerna, ledaren för nätverket för hållbar och ren miljö, kommunikationsdirektören samt säkerhetsdirektören.

Ansvar är en del av ämbetsverkets verksamhet och ledning. Ledningsgruppen behandlar ansvarssynvinklar som en sak bland många. Ansvarsfrågor som ledningsgruppen behandlar har att göra med ämbetsverkets ekonomi, lokaler och personal liksom också frågor som har att göra med att uppnå målen i resultatavtalet.

Överdirektören för Förvaltningstjänsterna/medlemmarna i ledningsgruppen rapporterar också om nyckeltal kring ansvar i samband med rapporter om målen i resultatavtalet och i ledningens rapporter. I dessa samband hanteras också risker i anknytning till uppnåendet av målen. Rapportering av verkställandet av resultatavtalsmålen samt ledningens rapportering genomgås tre gånger per år.

[Läs mer om alla globala målen för hållbar utveckling på FN:s webbplats](#)

**3 HÄLSA OCH
VÄLBEFINNANDE**

**9 HÅLLBAR INDUSTRI,
INNOVATIONER OCH
INFRASTRUKTUR**

**11 HÅLLBARA STÄDER
OCH SAMHÄLLEN**

**13 BEKÄMPA KLIMAT-
FÖRÄNDRINGARNA**

Ansvarsfullhetens begrepp och hur rapporten utarbetades

Denna ansvarsrapport är Traficoms första och grundar sig på Statskontorets anvisning från september 2021, som rekommenderar att alla statsförvaltningens organisationer årligen utarbetar en ansvarsrapport om sin verksamhet. Ansvarsrapporteringen har två huvudsakliga mål. För det första är avsikten att stöda statsförvaltningens organisation i utvecklingen av deras eget arbete att främja hållbar utveckling. För det andra ämnar rapporten synliggöra för organisationens intressentgrupper hur organisationens verksamhet medverkar i främjandet av hållbar utveckling.

Vad innebär ansvarsfullhet egentligen?

Ansvarsfullhet innebär ansvar för miljön, människor och ekonomin. FN:s handlingsprogram för hållbar utveckling Agenda 2030 och dess 17 mål för hållbar utveckling utgör ramen för statsförvaltningens ansvarsrapportering. Traficom har valt att rapportera på fyra av målen (mål 3, 9, 11 och 13) som ligger närmast det ämbetsverket främst arbetat för genom sina kärnuppdrag.

I denna rapport kallas de positiva effekter som Traficoms verksamhet har på de fyra

valda målen handavtryck. Vi beskriver handavtrycket för varje mål under 2021 genom inforutor, fallberättelser och citat. Inforutorna är sammandrag på lång sikt av uppgiftshelheter medan fallberättelserna lyfter fram årets viktigaste framgångar. Citaten i sin tur låter Traficoms anställda som arbetar inom olika uppgifter få sina röster hörda. Dessutom presenterar vi kvantitativa mätare som beskriver de olika ämnesområdenas utveckling.

Huvudfokus för vår ansvarsrapportering är att identifiera och beskriva vårt handavtryck. Utöver den behandlas också i rapporten i kortet vår organisations fotavtryck. Med fotavtryck avses den negativa ekologiska, sociala och ekonomiska inverkan Traficoms verksamhet har på sin verksamhetsmiljö. Vi beskriver också hur vi ämnar minska på denna inverkan.

Traficoms resa mot ansvarsfullhet

Vid Traficom inleddes arbetet kring ansvarsrapporteringen våren 2021. Som ansvarsperson för arbetet valdes ett arbetspar som koordinerar utarbetandet av rapporten samt personer som företräder kommunikation och ledning inom ansvar. För att organisera arbetet försökte man se till att Traficoms olika funktioner var

delaktiga i att utforma rapporten som helhet och i att välja innehållet i den. På motsvarande vis fokuserade man på att arbeta med beskrivningen av innehållet i hand- och fotavtrycken tillsammans i workshopsliknande tillfällen med experter från respektive ämnesområde. Även ledningen förband sig och uppmuntrade ansvarsfullhetsarbetet, och utvecklingen av ansvarsarbetet i gemen togs emot med iver på alla nivåer av ämbetsverket.

Traficoms första ansvarsrapport över verksamhetsåret 2021 är dock bara ett startskott för vår ansvarsresa. Den första rapportrundan har varit mycket lärorik, och vi har också sammanställt en lista över de saker och teman som vi fokuserar på närmare under följande år. I andan av ständig förbättring har vi identifierat som utvecklingsobjekt till exempel delaktiggörandet av hela vår personal och att få ett mer specifikt grepp om ämbetsverkets fotavtryck.

Vi hoppas att vårt mål att skapa ett lättläst informationspaket som kan ögnas igenom, där också våra anställda får sina röster hörda, tas emot väl av läsarna. Vi hoppas också att vårt budskap om betydelsen av Traficoms arbete får mer synlighet och främjar diskussioner som låter oss vidareutveckla vår verksamhet!

Traficoms mål för hållbar utveckling

Mål 3.
Säkerställa
hälsosamma
liv och främja
välbefinnande för
alla i alla åldrar

Mål 9.
Bygga
motståndskraftig
infrastruktur, verka
för en hållbar
industrialisering
samt främja
innovation

Mål 11.
Göra städer och
bosättningar säkra
och hållbara

Mål 13.
Vidta omedelbara
åtgärder för
att bekämpa
klimatförändringen
och dess
konsekvenser

Handavtryck

Traficoms inverkan på de fyra valda FN:s mål för hållbar utveckling

Hälsa och välmående

Mål 3. Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar

Den efterlängtdade trafiksäkerhetsstrategin blev klar

Främjandet av trafiksäkerhet är en av Traficom's centrala uppgifter både inom vägtrafik liksom inom luftfart, spår- och sjötrafik.

Under 2020–2021 stödde Traficom starkt beredningsarbetet för trafiksäkerhetsstrategin 2022–2026. Strategin som blev klar i början av 2022 behandlar för första gången säkerhetsfrågor inom alla trafikformer. Dess mål är att förbättra trafiksäkerheten i Finland som helhet.

För att främja arbetet med strategin arbetade Traficom exempelvis redan år 2021 för att ge hälso- och sjukvården tillgång till uppgifter om körkort för att främja tillsynen av körhälsan.

Traficom's roll i genomförandet av åtgärder blir större år 2022, då strategin börjar verkställas genom bl.a. en uppdatering av anvisningen för hastighetsbegränsningar och grundandet av ett nätverk för mikromobilitet.

Intressentnätverket för båtliv som Traficom leder koncentrerar sig år 2022 särskilt på båtlivets säkerhetssituation, utbildning och marknadsföring.

”Luftfartens goda säkerhetssituation är resultatet av systematiskt arbete på lång sikt. Säkerhet är dock något man måste bygga på nytt varje dag, och det är något som jag är privilegierad att få delta i.”

- Tapani Maukonen, teamledare, Säkerhetsinformation

Undermål 3.6

Till 2020 halvera antalet dödsfall och skador i trafikolyckor i världen. Det aktuella EU-målet är att halvera antalet dödsfall och allvarliga skador i vägtrafiken till år 2030.

Trafiksäkerhetsstrategin
2022–2026
[Läs mer](#)

Cybersäkerhet hör till alla

Traficoms Cybersäkerhetscenter har som sin viktigaste uppgift att trygga kommunikationsnätens driftsäkerhet och informationssäkerhet. Cybersäkerhetscentret stöder organisationen i att trygga cybersäkerheten och hjälper nätanvändare av alla åldrar att anamma bättre informationssäkerhetsfärdigheter.

År 2021 ordnade vi kampanjer på sociala media för att stärka seniorers informations-säkerhetsfärdigheter. Tillsammans med våra samarbetspartner nådde vi över 600 000 människor. På Cybersäkerhetscentrets webbplats upprätthåller vi material om informations-säkerhet lämpliga för barn, föräldrar och fostrare. Cybersäkerhetscentret deltog i kampanjen Se upp, försäkra och varna (Varo, Varmista, Varoita) riktad till konsumenter ordnad av Konsumentförbundet och Microsoft och i Traficoms kampanj Smarta inköp (Älyä ostoksiin).

Cybersäkerhetsmärket berättar för konsumenten att man fäst uppmärksamhet vid informationssäkerhet i en produkt eller en tjänst. År 2021 beviljade Cybersäkerhetscentret cybersäkerhetsmärket åt coronavaccinations-entygets läsapp.

Vi deltog också i finansministeriets projekt Haukka (Hök), inom vilket man utvecklar tjänster för digital säkerhet för den offentliga förvaltningen. År 2021 inledde vi informations-säkerhetskartläggningar om säkerheten i kommunernas digitala tjänster med avsikt att förbättra dem, och arbetet fortsätter år 2022.

” **Cybersäkerhet innebär tryggheten av hela det digitala samhällets funktion. Vi är i centrum av lägesbilden för Finlands cybersäkerhet, och vårt arbete påverkar direkt tryggheten i vår vardag – varje dag, på många nivåer.**

- Jan Wikholm, enhetschef,
Operativ förmåga och lägesbild

Behandlade informations-säkerhetsfall 2021:

17 572

(2020: 10 892)

Automatiskt behandlade informationssäkerhetsfall 2021:

209 237

(2020: 115 000)

Störningar i kommunikationsnäten 2021:

73

(2020: 67)

Antal Cybersäkerhetsmärken tagna i bruk 2021:

5 st.

(2020: 6 st.)

Och mål: 2022:

6 nya produkter eller produktfamiljer
(totalantal i slutet av året: 24)

Traficom främjar trafiksäkerhet mot en nollvision

Traficom är myndigheten för tillstånd, registrering, godkännande och säkerhet för transport och kommunikation. I den nya trafiksäkerhetsstrategin eftersträvas en nollvision, det vill säga inga döds- och olycksfall i trafiken till år 2050. Som ett mellanmål är att till 2030 halvera dödsfall och allvarliga olycksfall i trafiken från nivån år 2020.

Som resultat av trafiksäkerhetsarbete på lång sikt har antalet dödsfall i trafiken redan mer eller mindre halverats i Finland under de senaste 20 åren. Det finns fortfarande rum för förbättring, och om antalet dödsfall i trafiken sätts i relation till befolkningens mängd är Finland bland EU-länderna cirka på 10:e plats. Det krävs alltså mer åtgärder!

Vad säger statistiken i verkligheten?

Visste du att under de senaste åren avled cirka 200 personer varje år i vägtrafiken och cirka 900 personer skadades allvarligt? Av de omkomna rörde sig majoriteten, cirka 60 procent, med personbil när olyckan skedde. Bland de allvarligt skadade var cirka 30 procent cyklister, 30 procent personbilsförare och 20 procent moped- eller motorcykelförare.

En del av utvecklingen av den nya strategin har att göra med statistikföringen av vägtrafikolyckor. I Finlands officiella statistik över vägtrafikolyckor finns bara de allvarliga skador som både har rapporterats till polisen och som sjukhusen skickat ett vårdmeddelande om. Av denna orsak registreras bara hälften av alla allvarliga skador i den officiella statistiken, eftersom antalet vårdmeddelanden jämfört med rapporter till polisen är dubbelt så stort. I synnerhet lämnas allvarliga skador bland cyklister ofta utanför den officiella statistiken.

I Finland strävar man efter att genom undersökningskommissionernas olycksfallsundersökningar förbättra den information som finns tillgänglig om även allvarliga skador. Ur den officiella statistiken är det inte heller ännu möjligt att särskilja till exempel skador bland elsparkcykelanvändare, som blivit ett nytt fenomen under de senaste åren.

” Med automation i trafiken kan man öka på trafiksäkerheten och förbättra transportsystemets funktion och energieffektivitet.

- Eetu Pilli-Sihvola, chef för servicehelheten Digitalisering inom transport, väginfrastruktur och statistik

” Var och en som avlidit i trafiken är en tragedi, men samtidigt är det något som gör mitt eget arbete betydelsefullt. Det finns inget annat arbete jag skulle vilja göra.

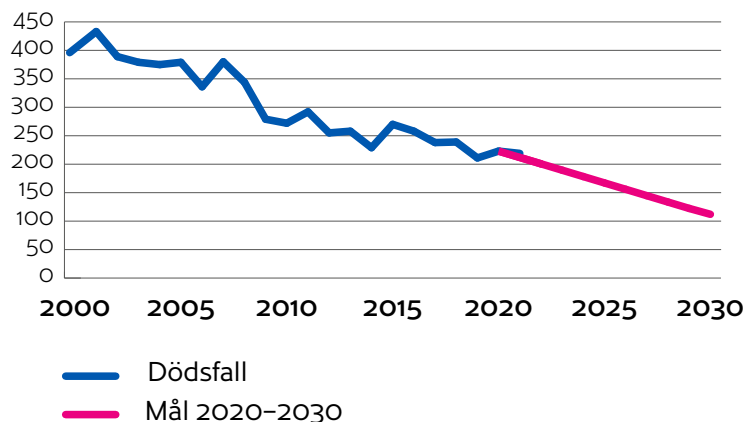
- Inkeri Parkkari, ledande sakkunnig, medlem av undersökningskommissionen för vägtrafikolyckor

Hur kan vi för övrigt uppfölja hur säkerheten utvecklas?

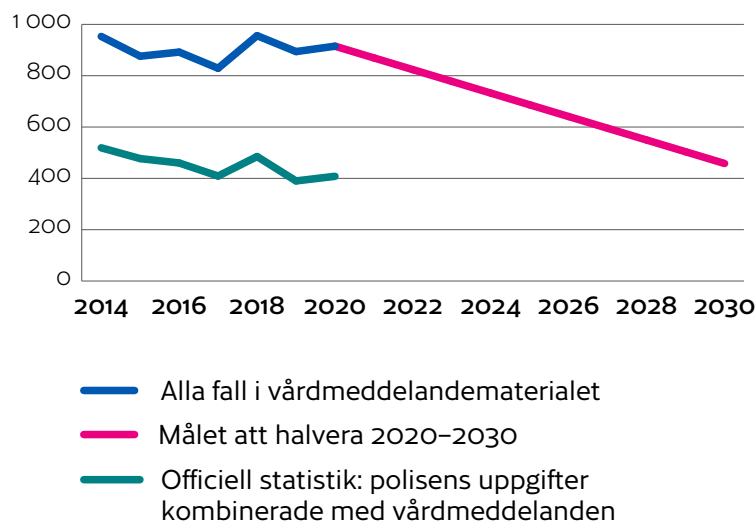
Den traditionella olycksfallsstatistiken kommer snart också att kompletteras av EU:s gemensamma indikatorer över vägtrafiksäkerhetens läge. De används för att uppfölja saker som har en klar koppling till trafiksäkerheten, såsom iakttagande av hastighetsbegränsningar, användning av säkerhetsutrustning, frekvensen av rattfylleri, säkerheten hos vägnätet och fordonsbeståndet samt första responstider vid olyckor.

I Finland har man redan under en lång tid följt upp bl.a. körhastighet och användning av säkerhetsbälten. Det finns fortfarande rum för förbättring vad beträffar iakttagandet av hastighetsbegränsningarna, då enbart aningen över 50 procent av personbilsförare iakttar dem under sommartid. Man använder däremot säkerhetsbälten mer samvetsgrant, då nuförtiden cirka 96 procent av personer som sitter på personbilers framsäten använder säkerhetsbälte.

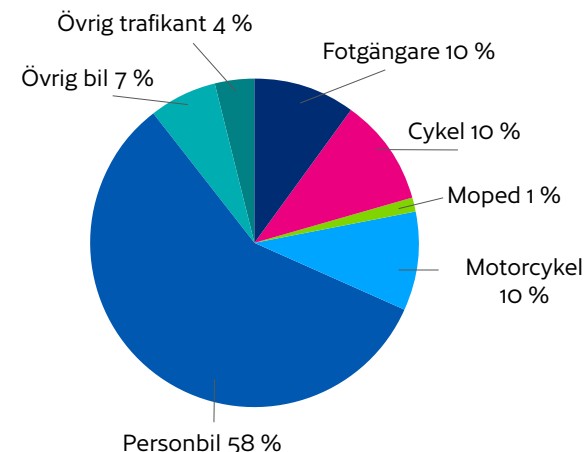
Dödsfall i vägtrafiken

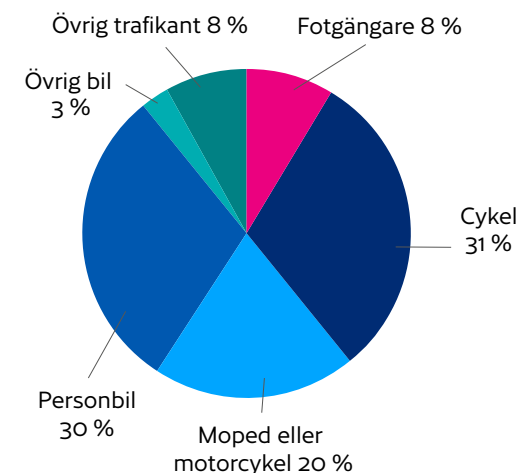
Antal allvarliga skador i vägtrafiken

Antalet dödsfall i vägtrafiken per trafikantgrupp 2017-2021

Antal allvarliga skador i vägtrafiken per trafikantgrupp 2017-2021

Traficom främjar välmående genom att stärka organisationernas cybersäkerhet

Traficom hjälper organisationer att förbättra sin informationssäkerhet och upprätthåller lägesinformation om informationssäkerhet

Traficom's Cybersäkerhetscenter stöder organisationer som producerar tjänster att förbättra sin informationssäkerhet. Vi för en konfidentiell dialog om aktuella cybersäkerhetsfenomen med organisationer inom olika sektorer genom grupper för informationsutbyte och samarbete.

Cybersäkerhetscentret producerar också anvisningar för olika organisationer. Cybermätaren är ett avgiftsfritt verktyg vi utvecklat för att bedöma och utveckla organisationernas cybersäkerhet. Cybervärdet som är avsett för de som ansvarar för organisationernas cybersäkerhet berättar varje månad om märkvärda informationssäkerhetsincidenter och -fenomen.

År 2021 behandlade Cybersäkerhetscentret manuellt över 17 000 anmälningar om informationssäkerhetskränkningar och misstankar om sådana. Över 200 000 fall behandlades automatiskt. Behandlingen av informationssäkerhetskränkningar innebär en betydande ekonomisk nytta för samhället varje år. Att hjälpa medborgare syns i det sociala välmåendet. Även verksamheten i samarbetsnätverken och grupperna för informationsutbyte var livlig.

” Vid Cybersäkerhetscentret behandlade vi år 2021 manuellt över 17 000 och automatiskt över 200 000 meddelanden om informationssäkerhetskränkningar. Var och en av dem har hjälpt medborgare eller organisationer när de stött på problem efter att informationssäkerheten på ett eller annat sätt misslyckats. Vi har hjälpt hundratusentals gånger med mindre och större problem!

- Arttu Lehmuskallio, direktör, Incidenthantering

Evenemang om informationssäkerhetsfenomen intresserar en bred målgrupp

Cybersäkerhetscentrets seminarium Tietoturvaseminaari om informationssäkerhet är ett av Traficoms populäraste evenemang. År 2021 hade det virtuella evenemanget rekordmånga deltagare och seminariet upplevdes som mycket intressant. Webinariet för publiceringen av Finlands första cybersäkerhetsutredning om artificiell intelligens samlade branschens viktiga aktörer och lodade framtiden ur cybersäkerhetens och riskhanterings synvinklar.

Informationssäkerhetens betydelse som tryggar av hälsotjänsternas funktion som exempel

De flesta tjänster, såsom hälsovårdens och välfärdens tjänster, förlitar sig på att digitala förbindelser fungerar och är säkra. Att nätets tjänster fungerar och är säkra är för användarna tecken på att tjänsterna är av hög kvalitet och tillförlitliga. Om det förekommer avbrott i hälso- och välfärdstjänster kan det leda till att en patient till exempel inte får vård. För en organisation kan en informationssäkerhetsincident orsaka betydande skada både ekonomiskt och anseendemässigt. Brister i skyddet av hälsovårdens datasystem kan leda till allvarligt mänskligt lidande.

Hållbar infrastruktur

Mål 9. Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en hållbar industrialisering samt främja innovation

Den första riksomfattande trafiksystemplanen för 2021–2032 blev klar

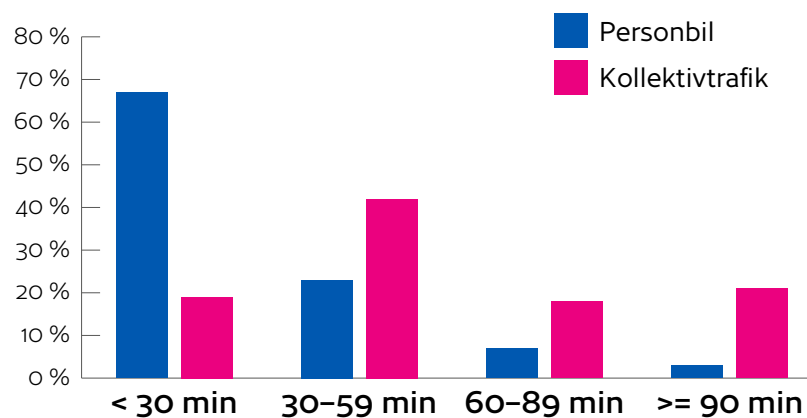
Avsikten med den riksomfattande trafiksystemplanen Trafik 12 är att öka på långsiktig planering i trafikpolitiken. Med hjälp av den kan Finlands transportsystem upprätthållas och utvecklas till att motsvara människornas och näringslivets olika behov av mobilitet och transport landet runt.

Med transportsystem avses den helhet som består av person- och godstrafik, trafikmedel, av trafik tjänster och uppgifter, system som styr trafiken samt infrastruktur i anknytning till dem såsom trafiknät och kommunikationsförbindelser som betjänar trafiken.

I beredningsskedet för planen deltog Traficom bl.a. i att planera åtgärder, konsekvensbedömning och i att verkställa utredningar. Traficom publicerade också 2021 den första transportsystemanalysen, i vilken man beskriver transportsystemets nuläge och framtid samt följer upp verkställandet av målen i Trafik 12-planen.

Under de kommande åren kommer Traficom att fortsätta upprätthålla transportsystemanalyserna och för sin del också genomföra andra uppgifter i det 12-åriga verkställandeprogrammet.

Andel av befolkningen som tagit sig till ett landskapscentrum med personbil och med kollektivtrafik (restider i minuter)

”**Transportsystemsplanering är framförallt samarbete mellan olika intressentgrupper. Genom växelverkan och genom delaktiggörande försöker man nå den planeringslösning som är bäst för alla parter. Intressentgruppssamarbetet är resursintensivt men också en förutsättning för ett gemensamt resultat.**

- Taru Pakkanen, specialsakkunnig,
Transportsystemsplanering och konsekvensbedömning

Undermål 9.1

Bygga ut tillförlitlig, hållbar och motståndskraftig infrastruktur av hög kvalitet, inklusive regional och gränsöverskridande infrastruktur, för att stödja ekonomisk utveckling och människors välbefinnande, med fokus på ekonomiskt överkomlig och rättvis tillgång för alla.

Den riksomfattande trafiksystemplanen för 2021–2032
[Läs mer](#)

Vårt arbete för att främja digitala förbindelser gör vardagen smidigare

Med hjälp av digitala förbindelser möjliggör man till exempel distansarbete, uträttandet av ärenden hos myndigheter, och användningen av företagens digitala tjänster. Även framtidens lösningar, såsom smarttrafik och virtuell verklighet, förutsätter omfattande och högklassiga kommunikationsnät. EU har som mål att senast år 2030 ska alla ha tillgång till en anslutning som möjliggör en hastighet på 1 Gbit, och att 5G täcker alla bebodda områden.

Traficom främjar sambyggande och utnyttjandet av nät. Sambyggande innebär att markentreprenader som krävs för byggandet av olika nät, såsom el-, tele-, trafik- och vattenförsörjningsnät, utförs tillsammans. På så sätt kan näten byggas billigare, och även miljökonsekvenserna av byggandet kan minimeras. Vi beviljar också statsunderstöd för byggandet av snabba bredbandsnät i glesbygder.

5G Momentum-ekosystemet som koordineras av Traficom stärker Finlands ställning som föregångare inom 5G. Traficom har börjat bevilja tillstånd för det nya frekvensbandet 25 GHz som möjliggör mycket snabba privata lokala 5G-nät.

År 2022 lanseras bl.a. tjänsten [Bitmätaren.fi](#), med hjälp av vilken användaren kan mäta hastigheten på sin bredbandstjänst. Samtidigt förbereds aktivt världsradiokonferensen 2023 under vilken man skapar internationella ramar för vilka användningsmöjligheter olika frekvenser kan ha i framtiden.

”Genom att samla in och raffinera mångsidig information om vår verksamhetsmiljö skapar vi de bästa förutsättningarna för hållbart beslutsfattande.

- Joonas Orkola, teamledare,
Utveckling av marknadsuppföljningen

5G-nätens befolknings-
täckning i slutet av 2021
82 %
(2020: 67 %)

Andelen abonnemang
med optisk fiber av alla
fasta abonnemang i
slutet av juni 2021
58 %
(2020: 55 %)

Utbetalda
bredbandsstöd
2,3 M€
(2020: 2,6 M€)

Traficom främjar gång och cykling med understöd för infrastruktur

Investeringsprogrammet för gång och cykling används för att stöda kommuner och städer i projekt där man förbättrar omständigheterna för gång och cykeltrafik. Programmet inleddes år 2018, då man beviljade de första understöden åt 15 projekt. Genom investeringsprogrammet som verkställer kommunikationsministeriets program för främjandet av gång och cykling har man till slutet av år 2021 beviljat understöd åt sammanlagt 141 projekt i 55 olika kommuner med en summa på cirka 63 miljoner euro.

Vad gör man med pengarna?

Understödet beviljas åt projekt som förbättrar förhållandena för gång och cykling i vardagen och gör dem mer lockande. Målet är att minska på utsläppen från trafiken genom att öka på gång- och cykelresor. Genom att förbättra existerande leders kvalitet och säkerhet eller genom att bygga nya förbindelser förbättras enhetligheten, smidigheten, säkerheten och trivseln för gång- och cykelrutterna. Dessutom kan man med projekten minska på restider och förbättra tillgången till tjänster till fots eller med cykel, vilket gör övergången till utsläppsfria färdformer mer lockande.

Understödet via investeringsprogrammet kan täcka hälften av projektets kostnader, och i praktiken inriktas understödet till led- eller cykelparkeringsobjekt som iakttar moderna planeringsprinciper. Inom investeringsprogrammets projekt har man byggt trottoarer, cykelvägar och -gator/filer avskilda från övrig trafik samt broar för gång- och cykeltrafik. Därtill har man genom projekten utvecklat cykelparkering och områden för fotgängare samt förbättrat skyltningen för gång och cykeltrafik.

Under understödsrundan för år 2021 fokuserade man särskilt på projekt med cykelparkering till exempel vid knutpunkter i trafiken och vid objekt som är viktiga för rörelse i vardagen. I cykelparkeringsprojekten fäste man uppmärksamhet vid bland annat parkeringsplatsernas läge och kvaliteten på cykelställningarna, till exempel hur lätt det är att låsa fast cykelramen och hur de är dimensionerade. Från fall till fall fokuserade man också på andra servicenivåfaktorer som hade att göra med cykelparkeringens säkerhet, smidighet och lättanvändbarhet, till exempel tak, skyltar osv.

”Vi vill i samarbete med våra intressentgrupper främja uppkomsten av mångsidig transportservice och sömlösa resekedjor för att göra vår vardag lättare och öka på våra valmöjligheter.

- Jenni Koskinen, nätverksdirektör, Transportmarknaden

Projektens uppföljning och genomslag

Projekt inom investeringsprogrammet förutsätts ha uppgifter om antalet användare innan projektet verkställs och uppskattningar om de nya gång- och cykelresorna som realiserar i och med projektet, samt uppgifter om hur stor andel av de nya resorna uppskattas vara bort från personliga bilresor.

Dessutom kan man be att projekten levererar uppföljningsuppgifter om antalet användare i tre år efter projektets slutdatum. Utgående från dessa uppgifter beräknas inverkan av investeringsprogrammet främst på trafikens koldioxidutsläpp. Dessutom kan man på en mer allmän plan konstatera att man även genom investeringsprojekten förbättrar människors välmående, levnadsförhållanden, jämlikhet och mobilitetsmöjligheter, även om det inte är möjligt att bevisa det kvantitativt.

”Genom finansiering från Fonden för ett sammanlänkat Europa (CEF) utvecklas miljövänligheten och effektiviteten hos det transeuropeiska transportnätverket (TEN-T).

- Atte Melasniemi, ledande sakkunnig, nationell kontaktperson för CEF Transport

2018:
3,5 M€
15 projekt

2019:
3,5 M€
12 projekt

2020:
31,5 M€
51 projekt

2021:
24,4 M€
63 projekt

Hållbara städer

Mål 11. Göra städer och bosättningar säkra och hållbara

Vår roll som beviljare av statsunderstöd och -bidrag framhävdes 2021

Att vara myndigheten som beviljar statsunderstöd är en av Traficoms basuppgifter. Vi beviljar statsunderstöd och -bidrag som stöder mobilitet, transport, trafik-säkerhetsverksamhet, fungerande nätförbindelser samt som främjar uppnåendet av våra utsläppsmål.

2021 beviljade vi också finansiering som hade som avsikt att förmildra effekterna av coronapandemin:

1. Vi beviljade tilläggsfinansiering för att ersätta förlusten av biljettinkomster från kollektivtrafik
2. Vi beviljade stöd för att trygga sjötrafikförbindelsernas försörjningsberedskap, industrins transportbehov och persontrafiken
3. Vi finansierade lufttrafik till landskapsflygplatser vars förbindelser inte kunde operera på marknadsvillkor.

”Med besättningsunderstöd för sjöfarten förbättrar vi konkurrenskraften på farkoster som seglar under Finlands flagga jämfört med länder där lönekostnaderna är lägre, samt upprätthåller finländsk sjöfartskompetens. Sjöfartsbranschens roll är betydande också med tanke på Finlands försörjningsberedskap, vilket är något som framhävs särskilt i den rådande situationen i världen.

- Pia Ananin och Pirjo Silvenius-Koskinen,
sakkunniga från teamet för sjöfartsunderstöd

Undermål 11.2

Senast 2030 tillhandahålla tillgång till säkra, ekonomiskt överkomliga, tillgängliga och hållbara transportsystem för alla. Förbättra trafiksäkerheten, särskilt genom att bygga ut kollektivtrafiken, med särskild uppmärksamhet på behoven hos människor i utsatta situationer, kvinnor, barn, personer med funktionsnedsättning samt äldre personer.

Statsunderstöd till transport och kommunikation som Traficom beviljat åt olika sektorer och medborgare:
255 M€
(2020: 227 M€)

Webbplatsen
Tieto.Traficom.fi
[Navigera till webbplatsen](#)

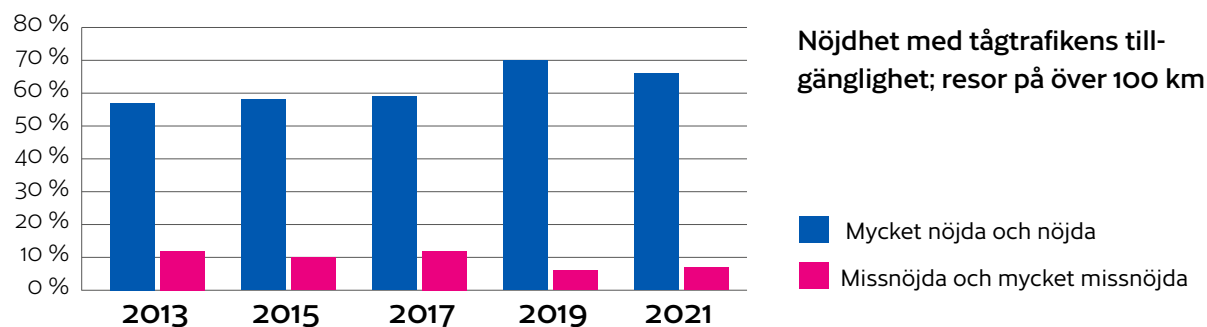
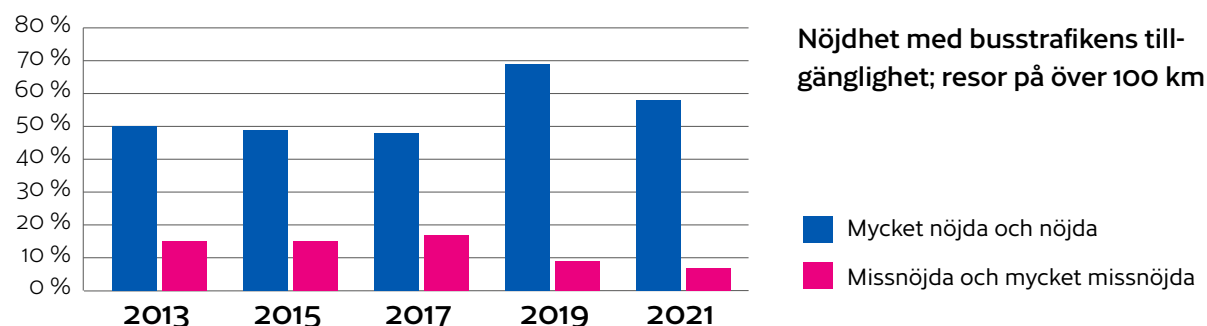
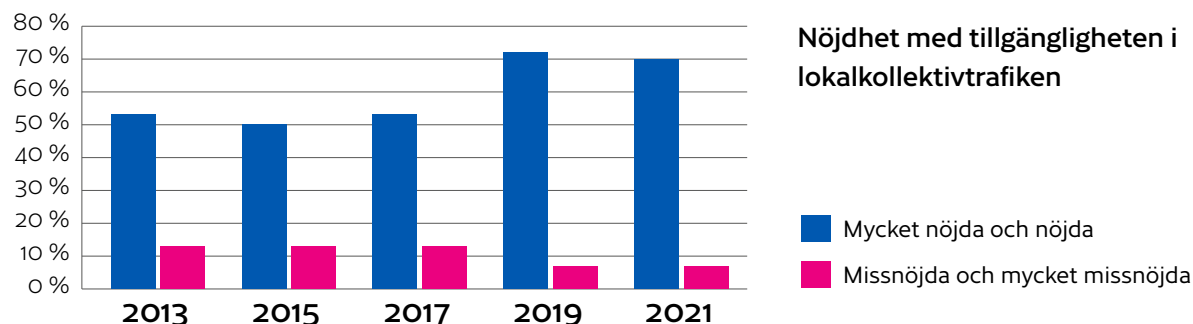
Vi främjar tillgängligheten i transport- och kommunikationstjänster

Med tillgänglighet försöker man sörja för att alla har jämlika möjligheter att delta och vara aktiva i samhället. I Traficoms arbete innebär det här att man främjar tillgänglighet i persontrafiktjänster, audiovisuella tjänster samt i informationssamhällets elektroniska produkter och tjänster.

”Teamet av experter på tillgänglighet i trafiken som grundades hösten 2021 har fört samman vårt ämbetsverks experter på tillgänglighet i en allt större grad, ökat på inbördes sparrningshjälp och gjort svarandet på begäran om information och påverkansarbetet allt mer effektivt. Att arbeta i team har utvecklat min egen kompetens inom tillgänglighet i stor grad och låtit mig bli bekant med en stor grupp nya och kompetenta kolleger.

- Taina Saarinen, specialsakkunnig,
Transportsystemsarbete & kollektivtrafik

Medborgarnas nöjdhet med tillgänglighet per trafikslag

År 2021 publicerade vi på webbplatsen [Tieto.Traficom.fi](https://tieto.traficom.fi) lägesbilder om tillgängligheten i lokalkollektivtrafiken, långdistanskollektivtrafik och tågtrafik. Informationsunderlaget utvidgas till näst med motsvarande lägesbilder om tillgänglighet i flyg-, sjö-, och taxitrafiken. Sidan har också information om hur ljud- och textningstjänster har verkställts i audiovisuellt innehåll.

En viktig del av vårt arbete med tillgänglighet är intressentsamarbete med olika organisationer för personer med funktionsnedsättningar. Exempel på systematiskt och resultatrikt samarbete har varit våra möten med olika organisationer för hörselskade i frågor som har att göra med textningstjänster.

Nya tillsynsuppgifter kring tillgänglighet är också att förvänta från EU:s tillgänglighetsdirektiv. Direktivet verkställs nationellt under år 2022, och det börjar tillämpas år 2025.

” Hos Traficom övervakar vi verkställandet av textningstjänsten för finsk- och svenskspråkiga tv-program och strömningstjänster. I Finland finns cirka 700 000 personer med hörselskador, och textning hjälper dem att följa populära inhemska program och nyhetssändningar. Även till exempel seniorer och språkstuderande kan dra nytta av textning.

- Tiina Aaltonen, specialsakkunnig, ledare av teamet för tillgänglighet

Traficom stödde kollektivtrafiken genom de svåra tiderna

Under coronapandemin minskade antalet kollektivtrafikresor till exempel på grund av distansarbetsrekommendationer och olika restriktioner. Situationen var utmanande för kollektivtrafikaktörer, då biljettinkomsterna rasade. Att säkra kollektivtrafikens tjänster är dock viktigt även genom svåra tider.

Med coronaunderstöd ersätts förlusten av biljettintäkter och säkras servicenivån

Traficom beviljade under åren 2020 och 2021 coronaunderstöd för kollektivtrafik i stadsregioner. Dessa understöd uppskattas ersätta aningen över 50 procent av förlusterna av biljettintäkterna i stadsregionerna under åren 2020-2021. År 2020 beviljades 85 miljoner euro coronaunderstöd och år 2021 drygt 90 miljoner euro. Villkoret för att understödet beviljas är att servicenivån på kollektivtrafiken bevaras och att priset på biljetterna inte höjs. Med hjälp av stödet från Traficom ordnade också städerna i fråga olika marknadsförings- och rabattkampanjer för att locka tillbaka kollektivtrafikresenärerna till tjänsterna.

Att vardagen och att röra sig är tryggt för alla är ett gemensamt mål för medborgarna, kollektivtrafikaktörerna och Traficom. Coronaunderstödet för kollektivtrafiken hjälpte städerna att inte bara upprätthålla sina kollektiv-

trafiktjänster, utan också indirekt stöda de trafikidkare som städerna anskaffade tjänster från genom de svåra tiderna. Kollektivtrafikens återhämtning uppföljs noggrant även under de kommande åren.

Vår roll som trafikmyndighet utvidgades till hälsosäkerhet

Utöver understödet av kollektivtrafiktjänsternas kontinuitet har Traficom under undantags-tiderna också stött kollektivtrafikens hälsosäkerhet. Traficom blev utgående från lagen om smittsamma sjukdomar i februari 2021 en behörig hälsosäkerhetsmyndighet, och ämbetsverket fick som uppgift att tillsammans med kommunerna och regionförvaltningsverken övervaka verkställandet av hygien- och säkerhetsavståndsplikter för olika trafikidkare. Myndigheten fick också behörighet att tillfälligt begränsa antalet passagerare om det vore nödvändigt på grund av coronapandemin.

Traficom har främjat hälsosäkerhet också genom att utarbeta anvisningar för coronatiderna åt trafikaktörerna samt genom att hålla kontakten till dem. Hälsosäkerhetsarbetet är oftast samarbete och dialog för att hitta och dela den bästa praxisen. Traficom upprätthåller [webbplatsen Hälsosäkerhet i trafiken](#) där man samlat information och instruktioner för både passagerare och trafikaktörer för att hantera coronapandemin i kollektivtrafiken.

” Coronakrisen har i ännu större grad framhävt betydelsen av samarbete mellan kollektivtrafikaktörer. Man måste dock komma ihåg det ännu mer utmanande klimatmålet som ligger bakom arbetet. Vårt gemensamma mål är att återställa kollektivtrafiken till den nivå den var på innan coronan och påbörja en ny period av tillväxt.

- Toni Bärman, specialsakkunnig,
Kollektivtrafik

Klimatgärningar

Mål 13. Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringen och dess konsekvenser

Färdplanen för fossilfria transporter publicerades 2021

Den inhemska trafikens utsläpp är skyldig till ungefär en femtedel av alla växthusgasutsläpp i Finland. Av dessa orsakas majoriteten, 94 procent, av vägtrafik.

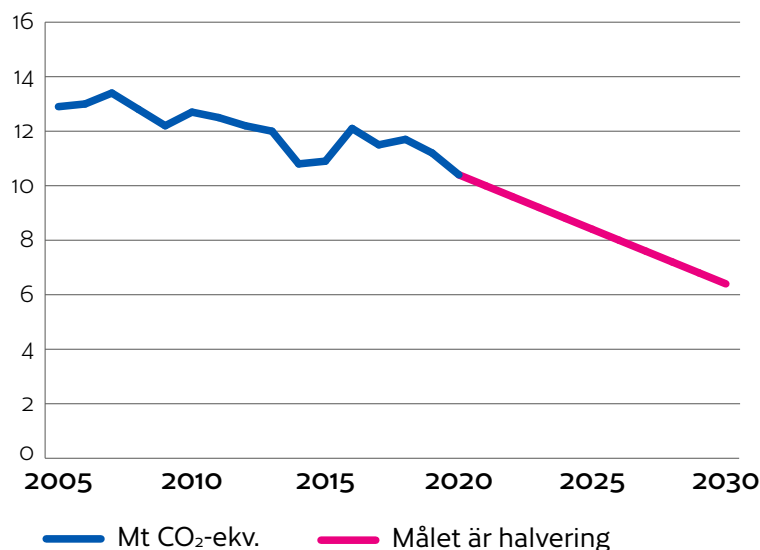
Traficom deltog i färdplansarbetet som inleddes år 2019, i vilken man utarbetade åtgärder för att halvera växthusgasutsläppen från den inhemska trafiken fram till år 2030, jämfört med nivån år 2005. Färdplanen blev klar 2021 i form av statsrådets principbeslut, utöver vilken man utarbetade principbeslut om minskningen av växthusgasutsläpp för trafiken till sjöss och på inre vattenvägar samt i lufttrafiken.

Traficom har för sin egen del påbörjat verkställandet av färdplanen, det vill säga till exempel beviljandet av anskaffningsstöd för renodlade elbilar och beviljandet av konverteringsstöd för etanol- och gasbilar. År 2021 beredde vi också anskaffningsstöd som inlett 2022 för el- och gasdrivna paket- och lastbilar.

Traficom fortsätter verkställandet av flera av klimatåtgärderna i färdplanen även under 2022 och framöver. Verkställandet omfattar bl.a. stödåtgärder för hållbara färdmedel samt insamling av forskningsdata. Även åtgärder utgående från principbesluten om trafik till sjöss och på inre vattenvägar samt lufttrafik för att minska på utsläppen verkställs i enlighet med vad man kommit överens om med kommunikationsministeriet.

Inhemska trafik orsakade växthusgasutsläpp:

Undermål 13.2

Integrera klimatåtgärder i politik, strategier och planering på nationell nivå med beaktande av att Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar är det främsta internationella, mellanstatliga forumet för förhandlingar om hur världen ska hantera klimatförändringarna.

Färdplan för fossilfria transporter

[Läs mer](#)

Inhemska trafik orsakade växthusgasutsläpp år 2020:

10,4 Mt CO₂-ekv.
(2019: 11,2 Mt CO₂-ekv.)

Den internationellt nydanande klimat- och miljöstrategin för IKT-branschen blev klar 2021

Informations- och kommunikationsteknologi (IKT) spelar en nyckelroll vad beträffar minskandet av klimatpåverkan i många andra branscher, såsom trafik. Å andra sidan har de nät, apparater och datacenter som IKT kräver också sitt eget fotavtryck på energiförbrukningen, utsläpp och till exempel förbrukning av material.

Traficom deltog i utarbetandet och verkställandet av klimat- och miljöstrategin för IKT-branschen. Vi skapade klimatindikatorer för teleföretag i samarbete med aktörerna. Vi främjade också apparatåtervinning och hållbart köpande genom kampanjen Smarta inköp (Älyä ostoksiin).

Vi deltog aktivt i klimatarbetet inom IKT-sektorn på en europeisk nivå.

Vi fortsätter verkställa åtgärderna i strategin och samlar in information om energiförbrukning i sektorn under år 2022.

” IKT-branschen kan också stävja klimatförändringen på olika sätt. Det är fint att vara med och dra mitt eget strå till stacken genom beredningen av klimat- och miljöstrategin för IKT-sektorn. Jag upplever att vårt arbete att trygga en beboelig jord och att bevara naturens resurser för våra barn är betydelsefullt.

- Jarno Ilme, nätverksdirektör, Hållbar och ren miljö

IKT-sektorns andel av globala växthusgasutsläpp är **2–4 %**.

60–80 % av sektorns total utsläpp har att göra med terminaler

Kommunikationsnäten svarar för **12–24 %** av sektorns totala utsläpp.

Av kommunikationsnätens växthusgasutsläpp kommer **90 %** från energiförbrukning.

Traficom snabbade upp övergången till hållbar trafik genom att bevilja anskaffningsstöd

Eftersom vägtrafiksektorn orsakar upp till 94 procent av den inhemska trafikens alla växthusgasutsläpp, har den också en nyckelställning vad beträffar minskningen av utsläpp. Här presenterar vi två exempel på incitament till klimatåtgärder för vägtrafiken, som Traficom verkställde år 2021: anskaffnings- och konverteringsstöd samt skrotningspremie-kampanjen.

Anskaffnings- och konverteringsstöd redan sedan år 2018

Åren 2018-2021 beviljade Traficom ett anskaffningsstöd på 2 000 euro för köp eller leasing av en ny elbil. Stödet beviljades när bilen som skaffades för eget bruk var en renodlad eldriven personbil vars sammanlagda pris var högst 50 000 euro. Anskaffningsstöd beviljades mellan 2018-2021 sammanlagt nästan 9 000 st., dvs. cirka 18 miljoner euro.

Stödet beviljades också för konvertering av en personbil till etanoldrift (200 euro) eller gasdrift (1 000 euro). Konverteringsstöd delades 2018-2021 ut till en summa på nästan 1,7 miljoner euro till cirka 5 600 etanolbilar och 500 gasbilar.

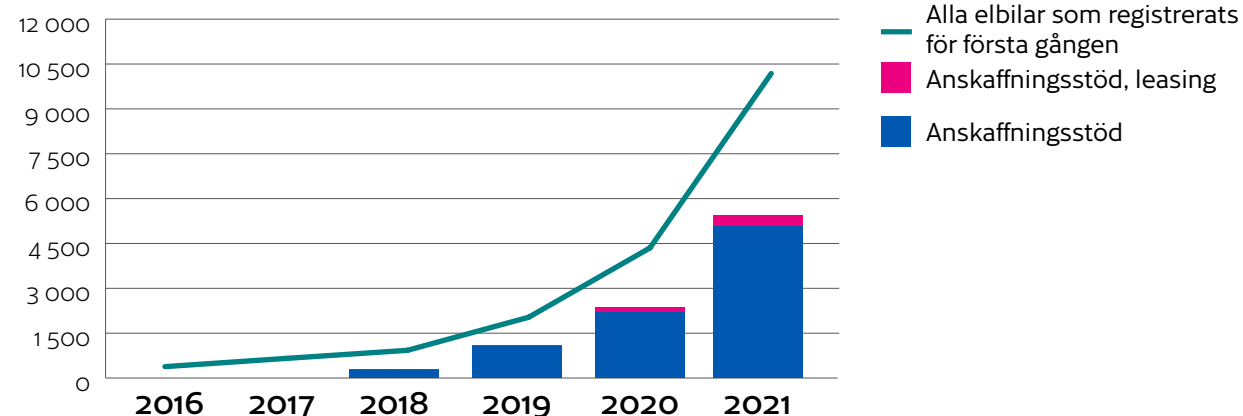
Elbilarna blir allt mer populära

Under åren 2018-2021 blev elbilarna allt mer populära, och i Finland registrerades för första gången år 2021 över 10 000 nya renodlade elbilar. Det finns många orsaker bakom utvecklingen, och även anskaffningsstödet som Traficom beviljat har för sin del ökat på efterfrågan efter utsläppssnåla bilar. Vi håller just nu på att utföra en uppföljningsundersökning för att bedöma effekten av stödet och för att utveckla stödprocessen.

Utsläppssnåla bilar och nya drivkrafter spelar en nyckelroll vad beträffar minskningen av bilismens klimatpåverkan på lång sikt. Utöver minskningen av växthusgasutsläpp minskar också elbilarna som ersätter bilar med förbränningsmotorer andra utsläpp, vilket förbättrar luftkvaliteten och hälsan.

I januari 2022 trädde i kraft en ny lag om stöd för anskaffning och konvertering, utgående från vilken stödet för utsläppssnåla fordon fortsätter. I och med förnyelsen kan anskaffningsstöd också beviljas för el- och gasdrivna paket- och lastbilar.

Anskaffningsstöd beviljade åt elbilar och alla elbilar som registrerades för första gången

Traficom snabbade upp övergången till hållbar trafik genom skrotningspremiekampanjen

Skrotningspremiekampanjen återkom för en tredje runda

Traficom genomförde 1.12.2020–31.12.2021 en skrotningspremiekampanj, med målet att minska på trafikens skadliga klimateffekter. Under kampanjen kunde en person som skrotade sin gamla personbil ansöka om skrotningspremie från Traficom. Förutom för

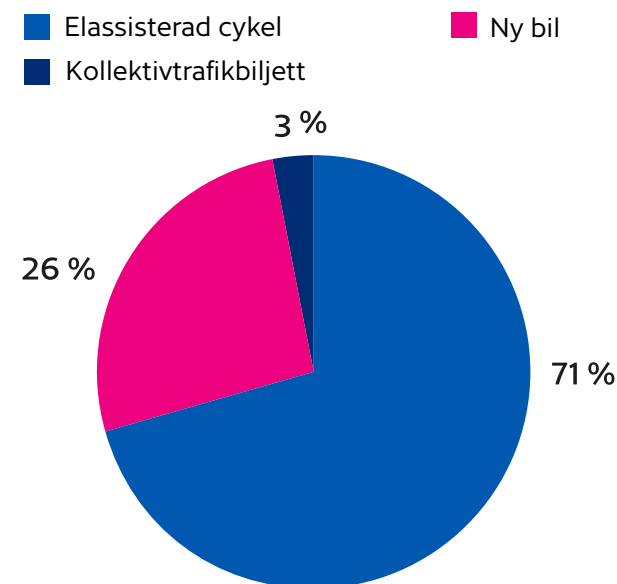
anskaffande av en ny bil (1 000–2 000 euro) kunde premien nu för första gången alternativt också användas för en kollektivtrafikbiljett eller för att skaffa en elassisterad cykel (högst 1 000 euro). Det här var en betydande ändring jämfört med kampanjerna som ordnades 2015 och 2018.

Elcyklar blev skrotarnas toppval

Sammanlagt drygt 6 500 skrotningspremier beviljades, varav majoriteten (71 %) användes för att anskaffa elassisterade cyklar. Intresset för cyklar var en positiv överraskning och ett konkret bevis på att det här nya färdmedlet håller på att bli allt mer populärt. Andelen nya bilar bland de beviljade stöden var drygt en fjärdedel, medan bara några procent använde stöden till kollektivtrafikbiljetter. Sammanlagt 8 miljoner euro hade reserverats för skrotningspremierna.

Beviljade understöd

Effekterna utreds närmare genom en enkätundersökning

Den grundläggande idén bakom skrotningspremien är att snabba upp förnyandet av bilbeståndet, då en gammal bil med höga utsläpp kan ersättas med stöd av premien med en ny, utsläppssnål bil. På så sätt kan man minska på växthusgasutsläppen från trafiken. Efter som man nu för första gången kunde välja att använda skrotningspremien för att skaffa en kollektivtrafikbiljett eller en elassisterad cykel möjliggjorde kampanjen också klimatgärningar i form av ökad användning av kollektivtrafik eller cykling.

År 2022 verkställer vi en uppföljningsundersökning i vilken vi noggrannare utreder effekterna av skrotningspremiekampanjen och samlar in lärdomar för framtiden. Avsikten med undersökningen är bland annat att kartlägga om premien uppmuntrade till permanent mer miljövänliga val av färdmedel. Det här är särskilt intressant med tanke på de som valde en elassisterad cykel.

” Det var fint att märka att hållbar mobilitet är något som intresserar många. Vi beslutade att introducera medborgarna till elbilarnas, hybridernas, konverteringarnas och cyklingens värld genom att arrangera Traficom Live-kvällar på Facebook. Under dem fick deltagarna direkt ställa sina frågor av experter. Antalet frågor var en klar signal att information om olika hållbara mobilitetssätt också behövs i framtiden.

- Reija Lång, ledande kommunikationsexpert, Hållbar och ren miljö

” De nya åtgärderna för att minska utsläppen för sjötrafiken är nödvändiga, men orsakar betydande kostnader. Traficom främjar en kontrollerad övergång till den nya verkligheten genom att bedöma effekterna av åtgärderna att minska på utsläppen.

- Satu Hänninen, specialsakkunnig, Marin miljö

” Klimateffekterna från flygning är något som oroar många – mig också. Som tur kan man påverka dem. EU:s interna lufttrafik har varit en del av utsläppshandel redan under 10 års tid, och från år 2021 inleddes kompensationsskyldigheten från det internationella utsläppssystemet för flygtrafiken CORSIA, som har som mål att få slut på tillväxten av utsläppen från lufttrafiken.

- Helena Waltari, ledande sakkunnig, Hållbar transport och mobilitet

” År 2021 firades temaåret för Europas spårvägar, som hade som ett mål att lyfta fram spårtrafiken som ett miljövänligt alternativ för transport och resor. Vi deltog i temaåret bl.a. genom att ordna en miljödag för spårtrafiken i september, som vi ville använda för att öka på samtalet kring och kunskapen bland branschens aktörer om miljösynvinklar och -effekter i vår trafikform.

- Kaisa Sainio, direktör, Spårtrafik

Fotavtryck

Traficoms sociala, ekologiska och ekonomiska effekter på sin verksamhetsmiljö

[Traficoms bokslut \(på finska\)](#)

[Läs mer](#)

Välmående personal

Socialt ansvar i Traficom uppenbarar sig i form av tryggheten av den egna organisationens välmående och kompetens. Under år 2021 bereddes en ny personalstrategi för ämbetsverket, som hade som ett centralt mål att skapa en verksamhetskultur som bygger tillit, en välmående och samarbetande arbetsgemenskap samt en sakkunnig och personal med förmågan att förnya sig.

Ett exceptionellt år 2021

På grund av coronaepidemin var distansarbete den huvudsakliga arbetsformen i Traficom också år 2021. Personalens ork i arbetet stöddes under distansarbetsperioden på många olika sätt, till exempel genom ergonomihandledning och med informationsmeddelanden om att ta pauser i arbetet. Dessutom utarbetades inom ämbetsverket spelregler och delades god praxis för hur man kan kombinera distans- och närarbete.

Samarbetsförhandlingar som berörde nästan hela personalen fördes i Traficom 2.12.2020–26.3.2021 för att omorganisera ämbetsverkets verksamhet, balansera ekonomin och svara på framtidens utmaningar. Personaleffekterna av de genomförda ändringarna var mindre än beräknat och personer

som utsattes för effektiviseringsåtgärder kunde i de flesta fall erbjudas arbete i ämbetsverket.

Betydelsen att stöda välmående framhövdes

Därtill verkställdes i ämbetsverket en föreläsningsserie om ändringar i arbetslivet och olika synvinklar på hur man kan bemöta dem. Om samarbetsförhandlingarna och de beslut som fattades som resultat av dem kommunicerades till personalen så öppet som möjligt.

Uppföljning av arbetshälsa

Trots samarbetsförhandlingarna och den förlängda perioden av distansarbete var totalindexet för arbetstrivselen enligt en arbetstrivselenkät genomförd av VM Baro i december 3,52 för år 2021, vilket motsvarar nivån för år 2020. Enkäten gav också en första känning på hur man lyckats med åtgärderna år 2021 för att förbättra arbetstrivselen; jämfört med år 2020 upplevde man särskilt att dialogen och kommunikationen hade genomgått en positiv utveckling.

” Vår verksamhet grundar sig på ansvarsfullhet, tillit och växelverkan. Vi är uppskattade experter och sörjer för välfärden.

- Traficoms verksamhetsstrategi

Utveckling av arbetstrivseln

För att utveckla ämbetsverkets verksamhet och arbetstrivseln uppmärksammades de utvecklingsobjekt som framkommit under VMBaro-arbetstrivselenkäten från år 2020.

Som utvecklingsobjekt valdes de erfarenheter av osakligt bemötande och trakasserier som framkommit i enkäten om arbetstrivsel. Vid ämbetsverket ordnades kampanjen Puuttumalla välität (Att ingripa visar att du bryr dig) med hjälp av vilken man ökade på medvetenheten och gjorde bekanta arbetsgemenskapens verksamhetsmallar för hur problemen kan förebyggas och lösas.

Fokus på att öka deltagande och växelverkan

Man fokuserade på växelverkan och dialog med personalen genom att lansera bl.a. Traficoms pratstunder, där ämbetsverkets ledning diskuterar aktuella frågor som berör hela ämbetsverket och svarar på personalens frågor. Dessutom tog man i ämbetsverket i bruk en "fiilismätare" som mäter arbetsstämningen, och en elektronisk initiativlåda. Man diskuterade också mellan ledningen, cheferna och personalen om hur beslutsfattande kunde göras klarare, om roller samt om att arbeta i team.

Planer som främjar socialt ansvar

År 2021 utarbetades en jämställdhets- och likabehandlingsplan för Traficom samt en personal- och utbildningsplan. Jämställdhets- och likabehandlingsplanen stöder lika-behandling, jämlikhet och icke-diskriminering. Personal- och utbildningsplanen för sin del innehåller principer och åtgärder för att upprätthålla och främja personalens yrkeskompetens. Verkställandet av bägge planer och därtill hörande åtgärder uppföljs systematiskt inom ämbetsverket.

Ytterligare information:

[Transport- och kommunikationsverkets verksamhetsberättelse för år 2021 \(1.6. Utveckling och hantering av psykiska resurser\)](#)

Tilinpäästöstä ei ole ruotsiksi.

” Var och en mår bättre om arbetstrivseln är i skick. Jag har märkt att det är viktigt för många att vi har en heltäckande företagshälsovård och att vi erbjuder kultur- och motionsförmåner. Allt fler har upplevt det som viktigt att vi har flexibla arbetstider och distansarbete, vilket gör det möjligt att anpassa arbets- och fritiden. Hybridarbete är också ett andningshål för många tack vare den sociala växelverkan. Den nya arbetskulturen stöds bl.a. av Traficoms sparrande verksamhetsmetoder.

– Timi Lallimo, ledande sakkunnig/arbetarskyddschef, Förvaltningstjänster

År 2021 i tal (2020 i parentes)

Personalantal:
885 (968), varav
kvinnor 406 (459) och
män 479 (509).

Fast anställda:
838 (901) och
deltidsanställda 47 (67).

Personalens medelålder:
47,3 år (46,3).

**Totalindex för arbets-
trivsel på skalan 1–5:**
3,52 (3,52),
svarsprocent 74 (77,5).

Renoverade lokaler

Traficom har totalt 15 verksamhetsställen runt Finland, och ämbetsverkets huvudkontor finns i Vallgård i Helsingfors. År 2021 arbetade sammanlagt 885 personer för Traficom.

Majoriteten av vår personal arbetade dock annorstädes än på kontoret, då den pågående coronaepidemin innebär att distansarbete var Traficoms huvudsakliga arbetsform. Dessutom utfördes mycket få arbetsresor på grund av coronasituationen. Under den normala året 2019 var resekostnaderna tio gånger större jämfört med år 2021.

Vad utgör grunden för Traficoms kolfotavtryck?

I Traficoms verksamhet är de centrala utsläppskällorna fastigheternas energiförbrukning, arbetsresor, resor mellan hemmet och arbetsplatsen, materialanvändning samt anskaffning av tjänster och produkter. Målet är att under år 2022 skapa en uppföljning för Traficoms ekologiska fotavtryck, antingen genom en gemensam databank för statsförvaltningen som är i beredning eller genom ett skilt utvecklingsprojekt.

Arbetsmetoder i förändring

Arbete är allt mer tids- och platsberoende och mängden distansarbete förblir stor. Arbete på många platser kommer troligtvis att öka, då man utöver hemmet och det egna kontoret i framtiden också eventuellt kan arbeta allt mer

även på andra ställen.

I alla situationer måste man bättre ta i beaktande att en del av arbetstagarna alltid arbetar på distans och en del är närvarande. Allt det här förutsätter nya slags arbetsredskap och lokaler, men också ny gemensam praxis genom vilken man kan se till att arbetsmiljön stöder produktivt arbete och att ändamålsenliga möten kan ske. Att distansarbetet blir vanligare underlättar sammanjämkningsen av arbete och fritid samtidigt som det också minskar på utsläpp från trafiken.

En ny allaktivitetslokal till Böle 2022

En stor förändring håller på att ske i Traficoms lokaler, då personalen i det nuvarande huvudkontoret i augusti 2022 flyttar till en ny allaktivitetslokal i Böle ämbetscentrum. I den nya lokalen finns inga personliga arbetspunkter. År 2021 deltog hela ämbetsverkets personal i lokalprojektet bl.a. genom en personalenkät. Med enkäten kartlade man behov för olika sätt att arbeta och utvärderade olika inredningslösningar.

Arbetet fortsätter, och man fortsätter utveckla arbetsmetoder och spelregler för arbete på många ställen i och med flytten till den nya lokalen. Ändringar planeras förutom i Helsingfors också i Traficoms verksamhetsställen i Rovaniemi, Villmanstrand, Uleåborg och S:t Michel.

Verksamhetsställen och personalantal med avrundning

Helsingfors, Vallgård	460
Helsingfors, Gumtåkt	280
Rovaniemi	100
Villmanstrand	20
Åbo	15
Övriga	färre än 10

Ansvarsfulla upphandlingar

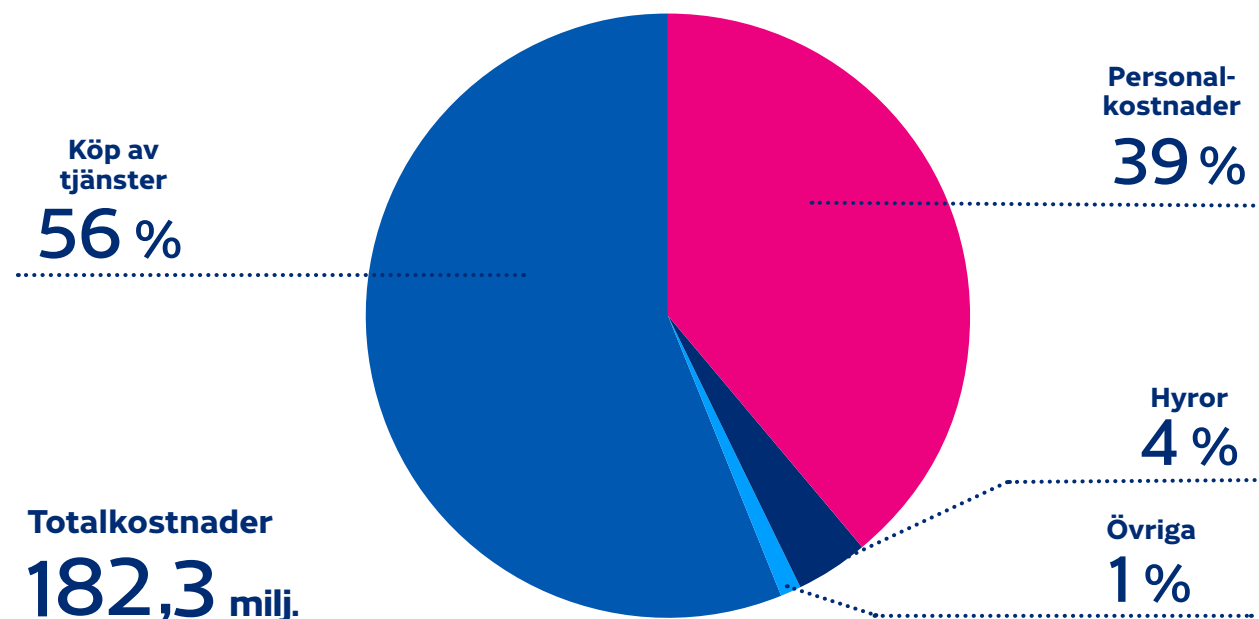
Summan på inköpsfakturorna för Traficoms upphandlingar var år 2021 sammanlagt 85,25 miljoner euro. I eurobelopp mätt var den största upphandlingskategorin (56 %) IKT-upphandlingar, och den andra och tredje största kategorierna var förvaltningstjänster (16,8 %) samt expert- och kontorstjänster (15,6 %).

I IKT-upphandlingar ingår gods, tjänster och programvara. Till förvaltningstjänster hör som stora helheter bl.a. ämbetsverkets tryckningstjänster, postningstjänster, tjänster i anknäytning till servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning samt övriga utomstående tjänster.

Ansvarsfulla upphandlingar

Idealsituationen är att bl.a. de produkter och tjänster som ämbetsverket anskaffar motsvarar behoven, är fungerande och av hög kvalitet samt stöder hållbar utveckling. Vi planerar och uppföljer upphandlingarna regelmässigt, databaserat och systematiskt. Vi använder våra anslag effektivt. Vi utför upphandlingar utgående från reglerna och hållbart, och upphandlingarna administreras yrkesmässigt under hela deras livstid.

Ämbetsverkets kostnader 2021

” Vad beträffar ansvarsfullhet har vi många möjligheter att upptäcka och utmaningar som motiverar. Ansvarsfullhet främjar förutom ekonomisk hållbarhet, som jag är nära bekant med, också social och ekologisk hållbarhet. Det handlar inte bara om kalla euron utan också om välfärd. När man bereder upphandlingar kan även små ansvarsfrämjande saker ha en stor inverkan.

- Katja Kaakinen, teamledare, Ansvarsfulla upphandlingar och egenkontroll

Instruktioner och avtalsmodeller på kommande 2022

Målet är att välja upphandlingsmetoder och fastställa avtalsvillkoren på ett sätt som stöder hållbarhet. År 2022 går vi igenom villkoren i avtalsmallarna och preciserar anvisningarna. Avtalsmallarna utnyttjas också som minneslista för eventuella ekologiska och sociala villkor.

I upphandlingarna ser man till att leverantörens skatte- och beställansvarsförpliktelser har skötts, och man förutsätter att de minst har en jämlikhetsplan enligt vad lagen kräver samt eventuellt en utredning om miljöåtgärder eller socialt ansvar eller beaktande av andra synvinklar som har att göra med ansvarsfullhet under avtalsperioden. Teman och anvisningar kring ansvar och upphandlingar behandlas inom ämbetsverkets upphandlingsnätverk som regelbundet har sammanträden.

”Ändringen i hur man arbetar, individens valfrihet och de idéer om arbete på många ställen som inspirerats av detta har lett till intressanta utmaningar med kontorsarbete, eftersom man inte längre vill ha mer kvadratmeter för ämbetsverk, utan utrymme för personer i olika situationer. Ansvarsfullhet syns i statens arbetslokalprojekt redan från första början: sam användningslokaler, återvinning, återanvändning och solpaneler är alla moderna delar av intelligent energihushållning.

- Simo Karlsson, ledande sakkunnig, Förvaltningstjänster

Mer information om ansvarsrapporten:

Katja Lohko-Soner,
Heidi Auvinen

Transport- och kommunikationsverket Traficom

PB 320, 00059 TRAFICOM

tfn 029 534 5000

traficom.fi/sv

TRAFICOM
Transport- och kommunikationsverket